

klærer sig villig til at tage med til Danmark, endog uden Afstemning. Der var den Gang Tale om, at der ingen Afstemning vilde blive, og da udtalte den danske Regering sig om, hvordan den tænkte at stille sig, og den siger da, at den er villig til at tage første Zone, helt og holdent, med til Danmark, endog uden Afstemning, altsaa ogsaa Tønder, og det er dette Tønder, som Hr. Rigskansler Bauer nu tænker sig i Samvirken med den danske Regering at løse ud af den Forbindelse, hvori det staar, for at det kan blive ved Tyskland. Det forekommer mig da, at her er en tydelig og bestemt Erklæring fra dansk Side absolut nødvendig, og det saa meget mere, som den højtærede Statsministers Tale saavel i Ringsted som her forleden Dag kunde synes for Flensborgs Vedkommende at vise i alt Fald nogen Imødekommenhed overfor Rigskansler Bauers Anskuelse. Hr. Rigskansler Bauer viser, hvad man ikke kan fortænke ham i, da han staar som helt fremmed oppe i Sønderjylland, en fuldkommen Mangel paa Forstaaelse af Flensborgs historiske Stilling. Han taler om den tyske By Flensborg, efter hvilken man vil udstrække Haanden fra dansk Side, og han savner fuldstændig Forstaaelsen af og Viden om, at historisk set er Flensborg en dansk By, en By, der har vist sit danske Sindelag saa langt tilbage, som vi kender den, og som er vedblevet at vise det i Kampaarene mellem de to slesvigske Krige og i de endnu alvorligere Kampe, der opstod efter Sønderjyllands Erobring. Flensborg erklærede sig dansk ved Afstemningen i 1867, den Gang da Sønderjylland ventede en nær Genforening paa Grundlag af § 5. Den beholdt udpræget dansk Flertal endnu i 1881; ja, endnu ved Valget i 1884, da der ikke var dansk Flertal i Flensborg, var Forholdet dog dette, at den danske Kandidat, Gustav Johannsen, kun fik 3 Stemmer mindre end den tyske Kandidat. Ganske vist var saa en Del Stemmer gledet over paa en særlig socialdemokratisk Kandidat, men Socialdemokratiet var et Parti for sig og omfattede saavel danske som tyske Arbejdere. Man maa erindre, at paa den Tid var der i Flensborg omtrent halvsyvende Hundrede Embedsmænd og Funktionærer, saa man kan ikke være i Tvivl om, hvor Befolkningens Flertal har staaet endnu saa sent som 20 Aar efter Erobringen. Saa ændredes dette Forhold som bekendt ved en stærk Indvandring Syd fra af det tyske Bureaukrati, der fik

Bolig og Sæde i Flensborg, og ved Socialdemokratiets meget stærke Udvikling. Hvad en saa udpræget Partidannelse som Socialdemokratiets angaar, er det meget forstaaeligt og har altid forekommet mig saadan, at paa et Tidspunkt, hvor Tanken om Genforening med Danmark syntes noget overmaade fjernt og lidet udsigtsrigt, samlede man sig i Socialdemokratiet uden Hensyn til Stillingen i det nationale Spørgsmaal. Det viser sig ogsaa nu, da Genforeningen er rykket nær, at der indenfor det flensborgske Socialdemokrati er i alt Fald en meget talrig Del, som ønsker Genforening med Danmark. Men i de mange Kampaar bevirkede Dannelsen af Socialdemokratiet og dets Tiltrækningskraft overfor Arbejderne, at det danske Parti mistede en Mængde Stemmer, som ellers naturligt vilde have tilhørt det. Saaledes synes Efterkommerne af Flensborgs gamle Slægter, som havde været endogsaa ivrigt dansksindede, men tysk- eller plattysk-talende, efterhaanden som Genforeningshaabet syntes at svinde helt ud i det usikre og ikke syntes at have nogen Udsigter for Fremtiden, at være gledet ind i Bevidstheden om nu at være tyske Statsborgere og at skulle være det i uendelige Tider. Som Følge deraf øgedes den tyske Majoritet stadig, og det danske Mindretal sank i Tal.

Men der er ikke desmindre blevet ved at være en kraftig og levende Danskhed i Flensborg. Det er den store Forskel paa Flensborg og 3die Zone; det er derfor, man kan stille sig saa helt forskellig til Spørgsmaalet Flensborg og til Spørgsmaalet 3die Zone, som jeg for mit Vedkommende har gjort og fremdeles gør, thi i 3die Zone har der ikke været en saadan kæmpende og levende Danskhed, der har holdt ud gennem alle Trængsler. Og saasnart der lysnede et Haab for Flensborg, viste det sig jo, at denne Danskhed var i Besiddelse af en ganske overordentlig Tiltrækningskraft. Det viste sig, at en stor Del af Efterkommerne af de gamle Flensborgfamilier, der paa den Maade, jeg har skitseret, var gledet over i Tyskheden — ofte uden noget meget udpræget tysk Sindelag, — besindede sig paa Fortiden, besindede sig paa deres Bys Historie, kom i Tanker om, at deres Fædre og Forfædre havde levet lykkeligt under Danmark. Og man saa de gamle Traditioner leve op igen, Traditioner, der ikke som i Angel pegede tilbage paa Fjendskab og Kamp mod Danmark, men pegede tilbage paa